AKIDAR JARI-RIBA 1

Gutsire:

Jari-riba ya soma ne a matsayin nazariyyar dake bayani game da yanda tattalin arziki yake gudana. A wancan lokacin aƘidar jari-riba ta kasance ne mai bada bayani da kuma mafita -ta bayyana yanda Ƙuɗi yayi aiki a sannan, kuma ta yaɗa dabarar nan ta sake maida riba a matsayin Ƙarin jari cikin sana'oi wanda hakan ke bunƘasa arziki cikin gaggawa. A mma, a kwana a tashi sai jari-riba ya kasance ya wuce a ɗauke shi aƘidar tattalin arziki kaɗai. A yanzu, jari-riba ya zamo kamar wata irin ta'ada -mai koyarda yanda mutane zasu yi mu'amala, da yanda zasu ilimantar da YaYansu da kuma yanda zasu yi tunani. Babban shisshiken wannan kyakkyawar aƘida shi ne cewa bunƘasar arziki ne Kololuwar nagarta, kokuma alal-aƘalli a ce wani ɓaddabami ne na Ƙololuwar nagarta, domin adalci, da Yanci, kai harma farinciki duk sun dogara ne a bisa bunƘasar arziki. Tambayi ɗan jari-riba game da yanda za a samar da adalci (dai-daito) da Yanci a wurare kamar su Afghanistan da Zimbabwe, to da wataƘil kasha lacca a game da yanda yalwar arziƘi da samar da tsakatsakin mawadata ke da muhimmanci wajen samar da cibiyoyi da turakun dimokaraɗiyya masu ɗorewa, da kuma buƘatar koyawa Ƙabilun Afghanistan ɗabi'un kasuwanci cikin Yanci, da tattali da kuma dogaro da ka.

Wani muhimmin ɓangare na tsarin tattalin arzikin jari-ribar zamanin nan shi ne bayyanar wata irin sabuwar ta'ada, wadda ta nuna cewa "LALLAI NE A SAKE SANYA RIBA DOMIN ƘARA SAMAR DA ABUBUWA". Hakan na kawo Ƙaruwar riba, wadda har wa yau a ke Ƙara maidawa a cikin jari domin Ƙara samar da abubuwa (kayayyaki). Har wa yau, a ke Ƙara maidawa a uwar kuɗi domin sake samar da abubuwa (kayayyaki), wadda hakan ke Ƙara bunƘasar jari da kuma hauhawar riba, da sauransu har illa masha-Allah. Wannan ne dalilin da yasa aka kiran jari-riba (capitalism) da suna JARI-RIBA (furtawa a Hausa: jaari-riiba).

Za a iya sake saka ribar da aka riga aka samu a hanyoyi da dama: misali, za a iya Ƙara girmanmasana'anta ko shago, ko a gudanar da binciken kimiyya mai zurfi, ko kuma ma a samar da sabbin samfurin kayayyaki ko ayyuka kacokan. To amma fa dukkan wannan Ƙarin saka kuɗl da akayi, lallai ne ya bayu zuwa ga Ƙaruwar riba mai yawa. A sabuwar aƘidar jari-riba, shisshike na farko kuma mafi daraja shi ne: "Ribar da a ka samu a sanadiyyar sana'a, lallai ne a sake saka ta a cikin jari domin Ƙara bunƘasa sana'ar".

Za a iya ganin bambanci Ƙarara tsakanin "jari" da "dukiya". Jari ya Ƙunshi kuɗi da kayan aiki ko kuma sauran abubuwan amfani da za a saka a sana'a ko kasuwanci. Dukiya kuwa, a ɗaya ɓangaren, ana iya binneta a Ƙasa. ko a wulaƘantar da ita a ayyuka marassa amfani, wadanda ba za su samar da komai ba.

Basaraken da ya kashe maƘudan kuɗaɗe a wajen shagulgulan bukuwan Sallah ko kuma Sallar

Gani, ba ɗan jari-riba ba ne. Haka kuma ɗan garkuwa da mutanen da ya kaɓi milyoyin kuɗaɗen fansa, sannan yayi amfani da kuɗin a wasjen neman mata, da shaye-shaye, da more rayuwa, ba ɗan jari-riba ba ne ba. To amma, malamin makarantar da yayi amfani da wani kaso na albashinsa ya sayi hannun-jari a kasuwar hada-hadar hannayen-jari, ɗan jari-riba ne!

Kano

06 Ga Maris, 2021

Abdul-Jalil Isma'il Ajis

Lambar waya: 2347085053792